

Promo-LEX a lansat al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare anticipate în 7 regiuni din Moldova

Chișinău, 21 iulie 2009. Asociația Promo-LEX a lansat astăzi [cel de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009](#). Procesul de monitorizare s-a realizat în 7 circumscripții electorale: Florești, Rezina, Dubăsari, Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă și regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Primul raport de monitorizare se referă la perioada 11- 20 iulie 2009.

Ca și în raportul precedent din 14 iulie 2009, efortul de monitorizare Promo-LEX constată nerespectarea sau respectarea parțială a legislației electorale de către actorii implicați.

În unele localități, nerespectarea normelor electorale vizavi de afișarea listelor electorale a determinat un grad mic de verificare a listelor electorale de către alegători. Pe lângă nerespectarea datei limită și condițiilor de afișare a listelor alegătorilor, observatorii Promo-LEX au raportat lacune în informația inclusă de primării în listele electorale. Promo-LEX se declară îngrijorat că definirea ambiguă a responsabilității pentru întocmirea listelor electorale ar putea afecta calitatea mersului votării.

Misiunea de monitorizare a constatat tendințe îngrijorătoare de împiedicare a procesului de observare a alegerilor. Autoritățile publice și organele de forță au intimidat și hărțuit observatorii Promo-LEX pentru activitățile desfășurate. Administrația publică locală din Ștefan Vodă a

creat dificultăți în instruirea observatorilor.

Observatorii au raportat tendințe de influență abuzivă exercitată de concurenți electorali și autorități publice asupra alegătorilor în raioanele monitorizate. Perpetuarea tendințelor de influențare și șantajare a alegătorilor în legătură cu opțiunea politică a acestora pune la îndoială corectitudinea procesului electoral.

Efortul de monitorizare a constatat tendințe de încălcare de către concurenții electorali a interdicției legale de a oferi cadouri și alte bunuri materiale alegătorilor. Continuă tendințele de afișaj electoral ilegal care au fost constatate de observatori în perioadele de monitorizare precedente. Trezește îngrijorări caracterul sistematic de împiedicare a desfășurării activităților electorale ale concurenților.

Observatorii Promo-LEX au raportat cazuri de folosire a funcțiilor și resurselor publice în scopuri electorale. Lacunele legislative și rea-intenție a unor concurenți electorali în ceea ce privește utilizarea resurselor publice limitează oportunitățile alegătorilor de a lua decizii neinfluențate.

Birourile electorale ale secțiilor de votare din regiunea monitorizată nu au început activitatea în termen. Încălcarea calendarului electoral creează astfel dificultăți bune organizării a procesului electoral. Constatăm că au fost realizate parțial recomandările din rapoartele Promo-LEX, și anume deschiderea secțiilor de votare suplimentare pentru locuitorii din regiunea transnistreană și constituirea birourilor electorale.

Promo-LEX va continua monitorizarea procesului electoral și va publica alte rapoarte de monitorizare până la ziua alegerilor. Proiectul este implementat cu suportul financiar oferit de către National Endowment for Democracy (NED).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați:

Președintele Asociației Promo-LEX, Ion Manole, tel. 49.26.84,
e-mail: info@promolex.md

Dezbateri publice electorale

Campania de educație electorală “Voteaza conștient – Votează liber” lansată de Asociația Promo-LEX, a demarat la 17 iulie a.c. în or. Basarabeasca prin organizarea primei

dezbateri publice electorale.

Datorită dezbaterilor organizate în cadrul acestei campanii, alegătorii prezenți la activitate au avut posibilitatea să comunice direct cu concurenții electorali, să afle din prima sursă răspunsurile la întrebări și să se informeze pentru a vota conștient în ziua alegerilor.

Pînă astăzi au avut loc 6 din cele 11 dezbateri preconizate.

Cu regret, în cadrul activităților noastre de organizare am constatat că marea majoritate a concurenților electorali nu sunt organizați, receptivi și operativi. Acest lucru a fost demonstrat și prin faptul că unii concurenți electorali au promis că vor participa în cadrul dezbaterilor, dar într-un final nu și-au onorat promisiunile și nu au apărut în fața alegătorilor.

Prezența partidelor în cadrul dezbaterilor publice este următoarea:

17 iulie, orașul Basarabeasca: AMN, PL, PLDM, PD și PNL.

18 iulie, satul Năvîrneț (r-nul Fălești): PCRM, AMN, PL, PLDM, PD, PSD.

18 iulie, orașul Anenii Noi: PCRM, PPCD, PL, AMN, PLDM.

19 iulie, orașul Drochia: AMN, PL, PLDM.

19 iulie, orașul Ialoveni: PPCD, AMN, PL, PLDM, PD, MAE, PEAVM.

19 iulie, satul Cuhnești (r-nul Glodeni): PL, PLDM, PD, PDS.

În acest sens, facem apel către toate partidele politice înscrise în cursa electorală să participe la dezbateri, delegând la evenimentele respective reprezentanți ai partidelor concurenților electorali pentru alegerile parlamentare anticipate din 29 iulie 2009.

Totodată, pentru a asigura transparența și caracterul imparțial al dezbaterilor, invităm reprezentanții mass-media să participe în cadrul acestor dezbaterilor cu scopul de a reflecta cursul campanie.

Vă reamintim că în această săptămână vor avea loc dezbateri în următoarele localități: 22 iulie – s. Pîrjota (r-nul Rîșcani), 23 iulie – or. Strășeni, 25 iulie – s. Cocieri (r-nul Dubăsari) și or. Cimișlia.

La dezbateri sunt invitați toți doritorii.

Ne asumăm dreptul și în continuare să informăm opinia publică despre atitudinea concurenților electorali față de alegători.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați: Coordonatorul Proiectului „Votează conștient! Votează liber!”, Asociația Promo-LEX, Natalia Gligor, tel. 44.96.26, e-mail: info@promolex.md.

Promo-LEX a lansat primul raport de monitorizare a alegerilor parlamentare anticipate în 7 regiuni din Moldova

Chișinău, 14 iulie 2009. Asociația Promo-LEX a lansat astăzi [primul raport de monitorizare a alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009](#). Procesul de monitorizare s-a realizat în 7 circumscripții electorale: Florești, Rezina, Dubăsari,

Anenii Noi, Căușeni, Ștefan Vodă și regiunea transnistreană a Republicii Moldova. Primul raport de monitorizare se referă la perioada 16 iunie – 11 iulie 2009.

„Prin intermediul acestui proiect de monitorizare, ne dorim asigurarea unor alegeri libere și corecte în toată țara. Având experiența monitorizării procesului electoral în regiunea transnistreană, de data aceasta am hotărât să facem mai mult. La acest scrutin observăm procesul electoral și în unele raioane din dreapta Nistrului, adică în cele în care tradițional sunt deschise secții de votare pentru alegătorii domiciliați în regiunea transnistreană”, a declarat Ion Manole, Președintele Asociației Promo-LEX.

În primul raport de monitorizare se constată faptul că desfășurarea procesului electoral se caracterizează printr-o serie de tendințe care ar putea limita posibilitățile de exercitare a dreptului de vot a unor grupuri de alegători și

întârzieri în executarea planului calendaristic stabilit de Comisia Electorală Centrală.

„Prin stabilirea datei alegerilor într-o zi de lucru, alegătorilor moldoveni aflați peste hotare, și celor din regiunea transnistreană, li se limitează dreptul la vot. Obligația de a vota la locul de reședință temporară și lipsa unor reglementări suplimentare complică participarea alegătorilor care își fac studiile în instituțiile de învățământ din afara localităților de domiciliu”, a afirmat Ion Guzun, jurist Promo-LEX.

Observatorii au constatat cazuri de influență abuzivă asupra alegătorilor, implicarea excesivă a forțelor de ordine în activități electorale, implicarea minorilor în activități de campanie și tratament preferențial din partea autorităților publice locale față de unii concurenți electorali.

Către sfârșitul perioadei monitorizate, Consiliile Electorale Raionale nu au făcut publice informații cu privire la hotarele secțiilor de votare, adresa și informațiile de contact ale secțiilor de votare, în pofida unui termen limită stabilit pentru data de 3 iulie. De asemenea, Comisia Electorală Centrală nu a reușit să colecteze în termenii stabiliți listele electorale preliminare de la administrațiile publice locale, unele liste prezentate fiind incomplete.

Observatorii Promo-LEX au constatat că recomandările formulate de grupurile de monitorizare naționale din 2009 și 2005 au fost implementate într-o măsură redusă și selectivă. Pentru alegerile anticipate din 29 iulie 2009, administrația electorală nu a anunțat deschiderea unor secții de votare suplimentare pentru asigurarea dreptului de vot a cetățenilor domiciliați în regiunea transnistreană. Autoritățile abilitate nu au investigat cazurile de încălcare ale legislației electorale, semnalate de grupurile de monitorizare. Calitatea listelor electorale continuă a fi o îngrijorare majoră. Rămâne neclar cui revine responsabilitatea finală pentru întocmirea

listelor electorale. Administrația electorală a dispus aplicarea unei ștampile distinctive în fișele de însoțire ale alegătorilor, fără a întreprinde alte măsuri de prevenire a votului multiplu.

Promo-LEX va continua monitorizarea procesului electoral și va publica alte rapoarte de monitorizare până la ziua alegerilor. Proiectul este implementat cu suportul financiar oferit de către National Endowment for Democracy (NED).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați: Președintele Asociației Promo-LEX, Ion Manole, tel. 49.26.84, e-mail: info@promolex.md

http://www.publictv.md/ro/Primul_raport_de_monitorizare_a_alegerilor_parlamentare_anticipate-14.07.2009

DOC – [Raport Nr.1](#)

Votează conștient! Votează liber! , îndeamnă Promo-LEX

29 iulie 2009

**Votează conștient -
Votează liber!**

Promo-LEX lansează campania de educație electorală „Votează conștient! Votează liber!”. Campania va contribui la crearea condițiilor pentru o comunicare efectivă între cetățeni și candidații la funcția de deputat în Parlament. Activitățile se vor desfășura în perioada 17 – 26 iulie 2009, în ajunul alegerilor parlamentare anticipate din

Republica Moldova.

În cadrul campaniei vor fi desfășurate dezbateri publice electorale în 11 localități din Republica Moldova. Acestea vor avea loc la Strășeni, Dubăsari, Anenii noi, Ialoveni, Basarabeasca, Glodeni, Rîșcani, Fălești, Drochia, Sîngerei, Cimișlia. La dezbateri alegătorii prezenți vor avea posibilitatea să comunice cu concurenții electorali, să afle din prima sursă răspunsurile la întrebări și să se informeze pentru a vota conștient în ziua alegerilor. Dezbaterile vor fi moderate de experți-facilitatori independenți.

„Datorită acestei campanii sperăm să încurajăm oamenii să se informeze despre toți concurenții electorali și să facă o alegere conștientă, bazată pe propriile cunoștințe și valori, ci nu o decizie de moment. Prin campania dată vom contribui la dezvoltarea nivelului de cultură politică din țară. Noutatea acestei inițiative este crearea unui spațiu comunicațional între toți candidații electorali și electorat. Alegătorii vor avea ocazia să aprecieze prezentările actorilor electorali, iar în rezultat să decidă în favoare unuia dintre ei”, a afirmat Natalia Gligor, coordonator de proiect „Votează conștient! Votează liber!”.

Totodată, în cadrul activităților desfășurate vor fi distribuite materiale informative, ce conțin referințe la legislația electorală, argumente pentru a participa la alegeri și date de contact utile. Promo-LEX a lansat în cadrul campaniei și un spot audio, ce va fi difuzat la toate posturile de radio naționale și locale.

Graficul dezbaterilor în [anexa](#).

Proiectul „Votează conștient! Votează liber” este realizat cu suportul financiar Czech Republic Development Cooperation.

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați: Coordonatorul Proiectului „Votează conștient! Votează liber!”, Asociația Promo-LEX, Natalia Gligor, tel. 44.96.26, e-mail:

Alegerile parlamentare pentru locuitorii regiunii transnistrene nu au fost nici libere, nici corecte, experți Promo-LEX

Alegerile de pe 5 aprilie 2009, desfășurate în regiunea transnistreană, s-au caracterizat prin obstacole create de autoritățile de la Tiraspol, pe de o parte, și neglijența autorităților constituționale față de realizarea dreptului la vot al

cetățenilor săi din acest teritoriu, pe de altă parte. La această concluzie au ajuns experții Promo-LEX, ce au lansat astăzi [Raportul final](#) privind monitorizarea procesului electoral în regiunea transnistreană a Republicii Moldova la alegerile parlamentare 2009.

Promo-LEX este de părere că participarea cetățenilor din regiunea transnistreană la alegeri rămîne o formalitate, limitată, de regulă, la procedura de aplicare a ștampilei

„votat” în buletinul de vot și la plasarea buletinului în urnă. Pentru cetățenii din regiunea transnistreană au fost deschise doar 10 secții de votare, amplasate în localitățile limitrofe ale regiunii, aflate sub controlul organelor constituționale, fapt ce încalcă flagrant Codul Electoral, ce prevede că secțiile de votare sunt constituite pentru un număr de cel puțin 30 și cel mult 3000 alegători. Pe de altă parte, CEC a editat doar 14500 buletine de vot pentru un număr de circa 223580 potențiali alegători, excluzând din start posibilitatea participării la vot a 209080 cetățeni din acest teritoriu, ceea ce constituie de fapt peste 8% din numărul total al alegătorilor din Moldova. În acest context, doar 4042 alegători din regiunea transnistreană au votat, ceea ce reprezintă aproximativ 50% din numărul participanților la scrutinul parlamentar precedent.

„Desfășurarea unor alegeri democratice nu este posibilă fără respectarea drepturilor omului, în special a libertății de exprimare și a presei, libertății de a circula în interiorul țării, libertății de întrunire și libertății de asociere în scopuri politice. Alegerile parlamentare pentru locuitorii regiunii transnistrene s-au desfășurat cu multiple încălcări. Au fost înregistrate numeroase cazuri de intimidare și persecutare a populației din regiunea transnistreană, în vederea determinării lor să nu participe la scrutinul electoral. Astfel, putem afirma cu siguranță că scrutinul nu a fost nici liber și nici corect”, a declarat Pavel Postica, jurist Promo-LEX.

Administrația de la Tiraspol s-a exprimat suficient de categoric în numele tuturor locuitorilor regiunii, împotriva participării la vot, încercând astfel să influențeze atât atitudinea persoanelor cât și atmosfera în societate. Astfel, alegătorii din regiune au invocat 3 obstacole majore în vederea participării lor la alegeri: aplicarea ștampilei în fișa de însoțire a buletinului de identitate, controlul riguros și înregistrarea la posturi, precum și eventuala

înregistrare a lor de către serviciile secrete din regiune la secțiile de votare.

Promo-LEX declară că alegătorii nu au avut posibilitatea deplină de a se informa despre scrutinul din 5 aprilie, despre candidații electorali și platformele lor electorale. Pe de o parte, activitățile concurenților electorali în acest teritoriu au fost modeste, fiind înregistrate puține cazuri de implicare și informare electorală a alegătorilor. Pe de altă parte, mass-media nu au abordat problemele ce țin de informarea echidistantă a populației privind procesul electoral din Moldova. Ca rezultat, influența surselor mass-media regionale a prevalat și a dus la absența masivă a locuitorilor regiunii la secțiile de votare.

Perioada post-electorală, în special după declanșarea protestelor din Chișinău, a fost marcată de intensificarea verificărilor la posturile de control. În perioada post-electorală nu au fost raportate cazuri de concediere de la serviciu a persoanelor care au participat la scrutin, deși în campania electorală au fost înregistrate mai multe amenințări în acest sens.

Experții Promo-LEX recomandă autorităților realizarea unor acțiuni în scopul îmbunătățirii procesului de vot în regiunea transnistreană. Printre acestea se numără: modificarea unei serii de prevederi ale Codului Electoral, inclusiv constituirea birourilor electorale separate pentru regiunea transnistreană și crearea unor condiții optime pentru a încuraja cetățenii să participe mai activ, alocarea mijloacelor financiare necesare deschiderii și dotării a 500 secții de votare pentru regiunea transnistreană, asigurarea securității tuturor secțiilor de votare, asigurarea cu asistență juridică calificată, gratuită din partea statului și/sau a concurenților electorali pentru persoanele reținute sau persecutate de către reprezentanții structurilor de forță din regiunea transnistreană, investigarea tuturor cazurilor care au creat obstacole în calea exercitării drepturilor electorale

în regiunea transnistreană și sancționarea conform legislației în vigoare a tuturor persoanelor culpabile.

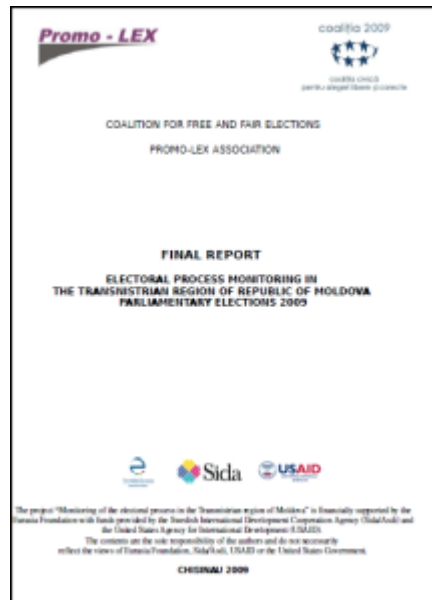
Asociația „Promo-LEX” este membră a Coaliției Civice pentru Alegeri Libere și Corecte „Coaliția 2009”. Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Versiunea integrală a raportului în varianta română poate fi accesat [aici](#).

Pentru informații suplimentare vă rugăm să contactați: Juristul Asociației Promo-LEX, Pavel Postica, tel. (+373 22) 45 00 24, e-mail: info@promolex.md.

Raport Final Privind Monitorizarea Procesului Electoral În Regiunea Transnistreană a Republicii Moldova / Alegerile Parlamentare 2009

Alegerile Parlamentare 2009 / Regiunea Transnistreană

Secția de votare de la Corjova
este blocată / 2009-04-05/08:46

Accesul în secția de votare nr. 5 din satul Corjova, raionul Dubăsari, este blocat. Pavel Postica, observator din partea Asociației „Promo-LEX”, a declarat pentru Info-Prim Neo că aproximativ 300 de persoane în civil desfășoară un miting de protest în fața secției de votare de pe teritoriul liceului „Mihai Eminescu”. Urna de vot a fost sechestrată într-un automobil al miliției.

Potrivit lui Postica, protestatarii sunt reprezentanți ai diferitor asociații obștești din regiune: veteranii războiului din Afganistan, Uniunea femeilor din Dubăsari, Uniunea apărătorilor Transnistriei, cazaci. Protestatarii poartă drapele ale Federației Ruse și transnistrene, pancarte și scandează lozinici precum: „Нет незаконным выборам!” (Nu alegerilor ilegale !”).

Protestul este pașnic, dar secția este blocată. Mai mulți polițiști moldoveni urmăresc de la distanță mitingul. Până la această oră (08.30) nici o persoană nu a reușit să voteze.

De asemenea, potrivit lui Postica, forțele de ordine transnistrene au blocat căile de acces spre satul Cocieri, unde este deschisă o altă secție de votare. „Am primit semnale că nu se poate trece nici pe la baraj. Unica cale de acces rămâne a fi bacul”, a spus Postica.

Primarul satului Corjova, Valeriu Mițul, a declarat că în jur de ora 5.00 a fost deconectată energia electrică din sat, iar la 6.40 a fost blocată secția de votare și confiscată urna de vot. „Au venit aici și miliția transnistreană și asociații non-guvernamentale, au blocat cu tehnică specială drumurile din sat, iar grupuri mobile umblă prin localitate și cer oamenilor să nu meargă la votare”, a spus Mițul. Potrivit lui, membrii biroului electoral se află în interiorul secției de votare.

Comisia Electorală Centrală (CEC) a anunțat că la ora 7.00 toate secțiile de votare au fost deschise. Procesul de votare a început conform procedurii stabilite, fără incidente, cu excepția satului Corjova, unde organele de forță neconstituționale ale regimului separatist din stânga Nistrului au ocupat secția de votare nr.5 și nu permit desfășurarea votării, se arată într-un comunicat difuzat în dimineața zilei de CEC.

La locul incidentului se află observatorii internaționali din partea Ambasadei Ucrainei în RM, Ambasadei SUA în R. Moldova,

ai OSCE, Uniunii Europene și reprezentanți ai Ministerului Reintegrării, se mai spune în comunicat.

Jurisdicția asupra satului Corjova este disputată între autoritățile centrale de la Chișinău și autoritățile regionale de la Tiraspol. Alegerile locale din Corjova din 3 și 17 iunie 2007 au eșuat din cauza că forțele separatiste au blocat desfășurarea scrutinului. Atunci mai mulți săteni implicați în procesul electoral, dar și polițiști au fost molestați de miliția transnistreană, care a descins în număr mare în localitate distrugând totodată și rechizitele electorale. Ulterior, Parlamentul de la Chișinău a prelungit mandatul aleșilor locali până ce vor fi create condiții pentru desfășurarea alegerilor. În timpul alegerilor parlamentare din 2005, autoritățile transnistrene au blocat tentativele de a desfășura alegeri cu urne mobile pentru alegătorii la domiciliu, iar în 2003, secția de votare pentru Corjova a fost deschisă în satul vecin Cocieri aflat sub controlul Moldovei.

Secția de votare din Corjova va fi închisă / 2009-04-05/10:26

Secția de votare din Corjova, raionul Dubăsari va fi închisă. O decizie în acest sens a fost aprobată de către Comisia Electorală Centrală (CEC) acum câteva minute în baza unui demers de la Consiliul electoral de circumscripție din Dubăsari, transmite Info-Prim Neo.

Decizia de a închide secția de vot din Corjova survine după ce un grup de circa 300 de persoane au blocat intrarea în clădirea în care este amplasată secția de votare. În localitate este deconectată energia electrică, gazul și apa, iar urna de vot a fost luată, a comunicat președintele CEC, Eugeniu Știrbu.

Potrivit hotărârii CEC, cei 1350 de alegători din Corjova vor putea vota în secția de votare nr.4 din Cocieri, raionul Dubăsari, în baza listelor suplimentare la prezentarea documentelor ce atestă domiciliul lor în perimetrul secției de votare din Corjova. Aceasta este cea mai apropiată secție de

votare de localitatea Corjova, aflându-se la circa 4 km.

De asemeni ea, alegătorii din Corjova au posibilitatea să voteze și la secția de votare din Ustia, pentru a nu încărca secția de vot de la Cocieri, unde sunt înscriși pe listele de alegători trei mii de alegători.

“Situația creată face imposibilă activitatea secției de votare din Corjova, iar această decizie vine să prevină posibile incidente sau a pune în pericol sănătatea cetățenilor aflați în regiune”, a anunțat președintele CEC, Eugeniu Știrbu.

Autoritățile separatiste împiedică cetățenii să voteze, Promo-LEX / 2009-04-05/11:56

Autoritățile separatiste împiedică cetățenii moldoveni din regiunea transnistreană să voteze, oprind alegătorii la vamă sau sechestrându-le numerele de înmatriculare ale mijloacelor de transport, a comunicat pentru Info-Prim Neo Ion Manole, președintele asociației Promo-LEX care monitorizează desfășurarea alegerilor în regiunea transnistreană.

Două autobuze cu alegători din Bender au fost oprite la postul vamal care se găsește la doi km de Varnița. Alegătorii au fost reținuți circa 10 minute, până la implicarea forțelor de pacificare rusești care au insistat ca alegătorii să nu fie împiedicați să se deplaseze spre secția de votare din Varnița. În schimb, la postul vamal respectiv a rămas urna mobilă destinată deținuților din penitenciarul din Bender.

Potrivit lui Ion Manole, autoritățile din stânga Nistrului împiedică desfășurarea alegerilor în regiune, precum și deplasarea alegătorilor care vor să voteze la secțiile din zona controlată de Chișinău.

„În mod normal, oamenii nu se vor prezenta la vot. La mai multe întreprinderi de stat, oamenii au fost anunțați să se prezinte luni la serviciu cu pașaportul și buletinul moldovenesc (La secțiile de votare alegătorilor li se aplică

în actul de identitate ștampila „Alegeri 05.04.09” – n.r.). În mod clar li s-a interzis să meargă la votare” a declarat Ion Manole.

Manole a adăugat că la Grigoriopol, autoritățile au luat numerele autobuzelor care urmau să transporte alegători, iar la Camenca e ca în vreme de război, e liniște și nu circulă nimeni.

„La Camenca atât transnistrenii, cât și moldovenii au dublat posturile de poliție. Înțeleg transnistrenii, dar moldovenii... Postul moldovenesc este totalmente inadecvat. Se comportă ca un adevărat post vamal de la frontiera Republicii Moldova”, a precizat Ion Manole.

Organele de forță transnistrene continuă să împiedice alegerile, Promo-LEX / 2009-04-05/14:49

Se înregistrează tot mai multe obstacole de liberă circulație a cetățenilor care locuiesc în regiunea transnistriană și care vor să meargă la vot, a declarat Ion Manole, președintele asociației Promo-LEX, organizație ce monitorizează desfășurarea alegerilor în regiunea transnistreană. Potrivit acestuia, multe persoane telefonează și spun că sunt urmăriți, intimidați și blocați de organele de forță din regiune pentru a nu merge la alegeri, transmite Info-Prim Neo.

„La Grigoriopol nu s-a reușit eliberarea automobilului cu care se deplasau spre secția de vot câteva persoane. Miliția s-a închis și nu a vrut să discute cu nimeni, iar oamenii sunt revoltați pentru că nu au cu ce se deplasa. La fel, persoanele care trebuie să voteze la secția de vot din Cocieri sunt impuși să meargă pe jos până acolo. Cei mai tineri au mers pe jos, însă persoanele mai în vârstă au făcut cale îtoarsă, fiind revoltați de situație”, a menționat Ion Manole.

„De obicei oamenii nu sunt înregistrați atunci când ies din regiune, însă astăzi au fost foarte multe cazuri când aceștia au fost înregistrați pentru a-i intimida și a-i speria”, a mai

spus sursa citată.

Președintele asociației Promo-LEX spune că au fost cazuri în care persoanele au refuzat să voteze pe motiv că li se aplică ștampila „Alegeri 05.04.09”. „Pe de altă parte, la secția de vot din Rezina nu s-a aplicat ștampila de vot, fiind posibilă fraudarea alegerilor”, a mai spus Manole.

Autoritățile moldovene cer comunității internaționale să condamne regimul totalitar de la Tiraspol pentru acțiunile comise / 2009-04-05/15:36

Ministerul Reintegrării condamnă acțiunile violente întreprinse de către structurile de forță ale regimului neconstituțional de la Tiraspol, în rezultatul cărora a fost împiedicat accesul liber al cetățenilor din comuna Corjova, raionul Dubăsari, la secția de votare deschisă în această localitate. La fel, autoritățile moldovenești fac apel către comunitatea internațională să condamne regimul totalitar de la Tiraspol pentru acțiunile comise, transmite Info-Prim Neo cu referire la un comunicat al Ministerului Reintegrării.

Potrivit comunicatului, Ministerul Reintegrării consideră că întreaga responsabilitate pentru acțiunile de destabilizare și tensionare a situației în Zona de securitate, precum și pentru consecințele acestora trebuie să fie purtată de către exponenții regimului lui Smirnov.

„Autoritățile moldovenești își exprimă regretul pentru faptul că acțiunile întreprinse cu implicarea participanților în procesul de negocieri vizând reglementarea transnistreană nu au putut contribui efectiv la crearea condițiilor propice pentru asigurarea circulației nestingherite a cetățenilor din localitățile din stânga Nistrului și participării libere la votare pentru alegerile în Parlamentul R. Moldova”, se spune în comunicat.

Totodată, autoritățile moldovenești își exprimă speranța că forurile internaționale vor întreprinde acțiuni adecvate în

vederea asigurării respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale în regiunea transnistreană.

Promo-LEX: „Cine și când i-a anunțat pe alegătorii din Transnistria unde să voteze? Nimeni” / 2009-04-05/18:01

Alegătorii din regiunea transnistreană care vin la cele 10 secții de votare deschise pentru ei pe malul drept al Nistrului se deplasează la alte secții de votare pentru că nu știu unde sunt înscriși. „Cine și când i-a anunțat pe oamenii din Transnistria unde să voteze? Nimeni”, a declarat pentru Info-Prim Neo Ion Manole, președintele Asociației „Promo-LEX”, organizație care monitorizează procesul electoral în regiunea transnistreană.

Potrivit președintelui Promo-LEX, nici măcar nu e vorba de dezinformare, ci de o neinformare totală. „Sunt oameni care au venit de la Tiraspol la Hagimus, când trebuiau să se ducă la Varnița. Am avut oameni care au venit din Slobozia la Varnița și care trebuiau să meargă la Răscăieți”, a comunicat Ion Manole.

Responsabilitatea informării alegătorilor transnistreni cade în sarcina autorităților de la Chișinău, a precizat acesta. „Dacă au deschis 10 secții de votare, trebuiau să informeze oamenii prin toate mijloacele posibile”, a mai spus Manole.

Președintele Promo-LEX a comunicat și despre o neregularitate care are loc curent la secțiile unde votează transnistrenii. Astfel, studenții din Transnistria care au viza de reședință în Chișinău, nu pot vota la aceste secții, deși CEC și-a dat acordul de dimineață. „Deși la Varnița am rezolvat-o, aici la Răscăieți am în față un student care așteaptă de 20 de minute decizia membrilor secției de votare”, a declarat Manole.

Potrivit acestuia, CEC are obligația de a ține legătura cu cele 10 secții de votare și de a le informa în timp util. „Dar ei (CEC-ul – n.r.) nu au făcut și n-o fac, deocamdată” a

declarat președintele Promo-LEX.

<http://www.info-prim.md>

Promo-LEX: Rezultatele celui de-al treilea raport de monitorizare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova a alegerilor parlamentare. Perioada 3 aprilie – 22 aprilie 2009

Asociația „Promo-LEX” membră a Coaliției Civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” publică cel de-al treilea raport de monitorizare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova a alegerilor parlamentare pentru perioada 3 aprilie – 22 aprilie 2009.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Sumarul Raportului

Autoritățile electorale nu au asigurat condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot cetățenilor din regiunea transnistreană. Au lipsit informațiile privind concurenții electorali și programele acestora precum și informațiile privind locul, data și actele necesare pentru exercitarea dreptului electoral.

În ziua desfășurării alegerilor, drumurile spre localitățile unde erau amplasate secțiile de votare erau patrulate intens de miliție, fiind înregistrate cazuri de ridicare a permiselor de conducere sau a numerelor de înmatriculare de la unele persoane care efectuau și respectiv intenționau transportarea alegătorilor către secțiile de votare. Unele dintre căile de acces spre localitățile unde erau amplasate secțiile de votare au fost blocate.

Nu au fost respectate uniform Hotărârile CEC, conform cărora rezultatul scrutinului trebuia consemnat într-un formular special și separat. Acest fapt a majorat numărul alegătorilor incluși în listele electorale suplimentare.

S-a constatat un deficit de 674 buletine de vot pentru Circumscripția nr.15 Dubăsari.

Promo-LEX a obținut acordul CEC în vederea verificării listelor electorale pentru cele 10 secții de votare la care au participat alegători din regiunea transnistreană, însă accesul la liste a fost asigurat numai la șase secții de votare. Nu a fost asigurat accesul la listele electorale din circumscripțiile nr.18 Florești, nr.26 Rezina și nr.3 Anenii Noi.

Nu au fost raportate cazuri de concediere de la serviciu pentru faptul participării la scrutinul din 5 aprilie 2009, deși au fost raportate amenințări ale unor persoane sau reprezentanți ai diverselor structuri și instituții din regiune.

În urma monitorizării secțiilor de votare, deschise pentru

alegătorii din regiunea transnistreană, au fost constatate diverse abateri de la legislația electorală: imposibilitatea deschiderii secției de votare 5/15 Corjova, lipsa unor indicatoare clare către secțiile de votare, prezența colaboratorilor de poliție în civil în preajma secțiilor de votare, efectuarea agitației electorale în ziua scrutinului, aplicarea neuniformă a prevederilor privind imprimarea ștampilei „Alegeri 5.02.2009”, admiterea la votare în baza altor acte decât cele prevăzute de legislație, pregătirea insuficientă a funcționarilor electorali, aplicarea neuniformă a prevederilor legale în cazul dispunerii concomitente a „vizei de domiciliu” și „vizei de reședință”, imposibilitatea deplasării urnei mobile în teritoriul controlat efectiv de autoritățile secesioniste, etc.

În rezultatul asedierii secției de votare 5/15 Corjova, la cele 2 secții de votare, unde s-a permis votarea alegătorilor din localitate, s-au prezentat doar 91 alegători din totalul de 1350 incluși pe listele electorale de bază. Mecanismul de menținere a păcii nu a fost în stare să asigure condiții minime pentru exercitarea drepturilor electorale în regiune.

Astfel, la scrutinul parlamentar din 5 aprilie 2009 au votat 4042 alegători din regiunea transnistreană, ceea ce reprezintă cca.50% din numărul participanților la scrutinul parlamentar precedent și 1,8% din numărul total al alegătorilor din Transnistria. Scăderea numărului de alegători se explică prin acțiunile de intimidare, persecutare și control fără precedent, exercitate asupra alegătorilor din regiune. Totodată, autoritățile constituționale nu au asigurat un minim necesar de informare electorală a alegătorilor și pentru participarea acestora la scrutin.

În general, mijloacele de informare în masă din regiune au reflectat scrutinul parlamentar din 5 aprilie 2009 preponderent în ziua alegerilor. În perioada post-electorală, mijloacele de informare în masă din regiune au reflectat intens evenimentele din centrul capitalei. Comparativ cu

perioada pre-electorală, informațiile post-electorale au fost prezentate neutru.

Recomandările Promo-LEX

- Intensificarea eforturilor privind modificarea sistemului electoral, care ar asigura drepturi și condiții nediscriminatorii pentru alegătorii din regiunea transnistreană;
- Intensificarea eforturilor diplomatice în vederea sensibilizării opiniei publice naționale și internaționale și determinării administrației de la Tiraspol să asigure condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot;
- Informarea alegătorilor din regiunea transnistreană despre toate procedurile electorale;
- Pregătirea continuă și profesională a funcționarilor electorali;
- Asigurarea unei evidențe stricte la editarea și distribuirea buletinelor de vot pentru a nu admite deficitul sau surplusul exagerat;
- Revizuirea sistemului de întocmire a listelor electorale;
- Investigarea tuturor cazurilor care au creat obstacole în calea exercitării drepturilor electorale în regiunea transnistreană și sancționarea conform legislației în vigoare a tuturor persoanelor culpabile.

**Coaliția 2009: Alegeri
încorecte și parțial libere.**

Proces electoral viciat înaintea votării

Coaliția civică pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” consideră că alegerile parlamentare din R. Moldova din data de 5 aprilie 2009 – NU au fost corecte și, luând în considerare în special situația alegătorilor din Transnistria – NU au fost libere în totalitate.

Aceasta este poziția comună a celor peste 70 de organizații neguvernamentale, care fac parte din Coaliția 2009, transmite Info-Prim Neo.

Potrivit Coaliției 2009, campania electorală a fost marcată de multiple încălcări ale legislației electorale: utilizarea resurselor publice (cel puțin 41 de cazuri dovedite) și presiuni și influențe asupra concurenților electorali (cel puțin 21 de cazuri dovedite) și a alegătorilor (cel puțin 33 de cazuri dovedite).

Posturile publice cu acoperire națională Moldova 1 și Radio Moldova au favorizat preponderent partidul de guvernământ în buletinele de știri, care au fost transformate în instrumente de manipulare și propagandă în beneficiul PCRM și în detrimentul partidelor de opoziție. Încălcări similare au fost înregistrate și în cazul posturilor private NIT, N4, EU TV și Antena C, limitând astfel posibilitățile tuturor concurenților electorali să-și expună platformele și punctele de vedere în diverse probleme. „Astfel, putem conlucuziona că nu a fost asigurat pluralismul politic în timpul campaniei electorale”, se arată în raportul final al Coaliției 2009.

Coaliția 2009 mai semnalează continuarea campaniei electorale

în afara perioadei legale. În ziua de 4 aprilie 2009 mai multe televiziuni au reluat emisiuni în cadrul cărora se făcea agitație electorală în favoarea sau defavoarea unor concurenți electorali: EUTV, N4 , NIT, PRO TV, TV 7. De asemenea, Agenția informațională de stat „Moldpres” a favorizat PCRM în ziua alegerilor, când a difuzat știri despre cum au votat Vladimir Voronin, Marian Lupu și Zinaida Greceanâi – primele trei persoane pe lista PCRM. În același timp, Moldpres nu a transmis nicio știre despre votul celorlalți concurenți electorali.

Potrivit datelor oficiale, preluate de CEC de la Serviciul de Grăniceri, 627 959 de moldoveni se află în mod constant peste hotare. Având în vedere faptul că numărul acestor cetățeni constituie cel puțin 20% din totalul alegătorilor, Coaliția 2009 consideră că numărul de 33 de secții deschise peste hotare au fost insuficiente pentru a le crea acestora condițiile optime de exercitare a dreptului la vot. Coaliția 2009 reamintește că în raportul final de monitorizare a alegerilor parlamentare din 2005, organizațiile neguvernamentale au recomandat autorităților să întreprindă măsurile necesare în vederea asigurării dreptului la vot pentru cetățenii R. Moldova aflați peste hotare în scrutinele viitoare.

În regiunea transnistreană a R. Moldova aceste nereguli au fost mult mai grave. Pentru aproximativ 10% dintre alegătorii moldoveni (cei din această regiune) nu au fost asigurate condiții minime pentru exercitarea dreptului la vot de către autorități, lipsind cu desăvârșire orice fel de activități specifice campaniei electorale (dezbateri, întâlniri cu alegătorii, afișaj electoral). Alegătorii din regiune nu au fost informați de către autoritățile R. Moldova cu privire la secțiile de votare la care sunt arondați sau de faptul că se votează unde au reședința, și nu domiciliul. Un alt aspect deosebit de grav constă în numărul redus de secții de votare deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană

comparativ cu numărul mult mai mare de alegători.

Coaliția 2009 atrage atenția asupra faptului că genul de nereguli semnalate la alegerile parlamentare din 5 aprilie 2009 sunt similare celor menționate în rapoartele din 2005 ale Coaliției civice pentru alegeri libere și corecte – Coaliția 2005, însă în cei 4 ani autoritățile nu au întreprins eforturi pentru îmbunătățirea acestei stări de fapt.

Coaliția 2009 este o uniune benevolă de organizații neguvernamentale din R. Moldova care au drept scop să contribuie la asigurarea unor alegeri libere, corecte, transparente și democratice ale Parlamentului R. Moldova și continuă activitățile de promovare a unor alegeri libere și corecte demarate de Coaliția 2005 și 2007. La moment Coaliția 2009 întrunește peste 70 de organizații neguvernamentale.

www.info-prim.md

Promo-LEX: Rezultatele celui de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru perioada 19

martie – 2 aprilie 2009

Chișinău, 3 Aprilie 2009 – Asociația „Promo-LEX” membră a Coaliției Civice pentru alegeri libere și corecte „Coaliția 2009” a prezentat cel de-al doilea raport de monitorizare a alegerilor parlamentare în regiunea transnistreană a Republicii Moldova pentru

perioada 19 martie – 2 aprilie 2009.

Proiectul este susținut financiar de Fundația Eurasia din resursele acordate de Agenția Suedeză pentru Dezvoltare și Cooperare Internațională (Sida/Asdi) și Agenția SUA pentru Dezvoltare Internațională (USAID).

Sumarul Raportului

În mare parte constatările și recomandările formulate în Primul Raport de monitorizare elaborat de Promo-LEX, pentru perioada 10 februarie – 18 martie 2009, nu au fost luate în calcul.

CEC a repartizat pentru cele 10 secții de votare, deschise pentru 223580 alegători din regiunea transnistreană doar 14500 buletine de vot, iar birourile electorale nu au desfășurat activități de informare a acestora privind data, locul și modalitatea exercitării dreptului la vot.

În s.Corjova acțiunile reprezentanților administrației separatiste exercită presiuni și amenință alegătorii, membrii organelor electorale și ai administrației publice locale. Agravându-se situația, CEC a efectuat o vizită de documentare și a emis un apel adresat autorităților constituționale, misiunilor diplomatice și internaționale, inclusiv de observare. Cu 2 zile înaintea zilei alegerilor, secția de votare nr.5 din Corjova rămâne deocamdată fără inventarul electoral necesar, iar situația foarte tensionată.

Comisia Unificată de Control nu este în stare să asigure monitorizarea și controlul asupra evenimentelor ce au loc în Zona de Securitate și alte zone ale regiunii transnistrene.

În regiunea transnistreană sunt exercitate de către administrația regională presiuni asupra alegătorilor în vederea neparticipării lor la votare. De asemenea, au fost observate numeroase cazuri de intimidare și presiuni exercitate asupra funcționarilor locali și alegătorilor.

Posturile de control împiedică concurenții să transporte în regiune materialele cu caracter electoral, iar organele de forță din Transnistria desfășoare activități de prevenire și curmare a agitației electorale.

În mare parte, populația regiunii nu a avut acces la informațiile cu caracter electoral, nu au avut loc dezbateri sau întruniri electorale cu participarea concurenților. Mass-media regională a reflectat tendențios și în termeni negativi informația despre situația electorală din Republica Moldova.

Recomandările Promo-LEX

Asigurarea secțiilor de votare deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană cu un număr suficient de buletine de vot

Respectarea de către Comisia Unificată de Control a legislației naționale și a documentelor internaționale

Informarea și educarea electorală a cetățenilor regiunii transnistrene. Informarea cetățenilor cu drept de vot despre data alegerilor, locul și modalitatea exercitării dreptului la vot

Asigurarea secțiilor de votare cu inventar electoral necesar
Asigurarea securității tuturor secțiilor de votare, inclusive a celor deschise pentru alegătorii din regiunea transnistreană

Investigarea tuturor situațiilor și a cazurilor de încălcare a drepturilor electorale de către organele competente și aplicarea sancțiunilor corespunzătoare

Asigurarea cu asistență juridică calificată, gratuită din

partea statului pentru a persoanele reținute sau persecutate de către reprezentanții structurilor de forță

Versiunea integrală a raportului în varianta română poate fi accesată [aici](#)